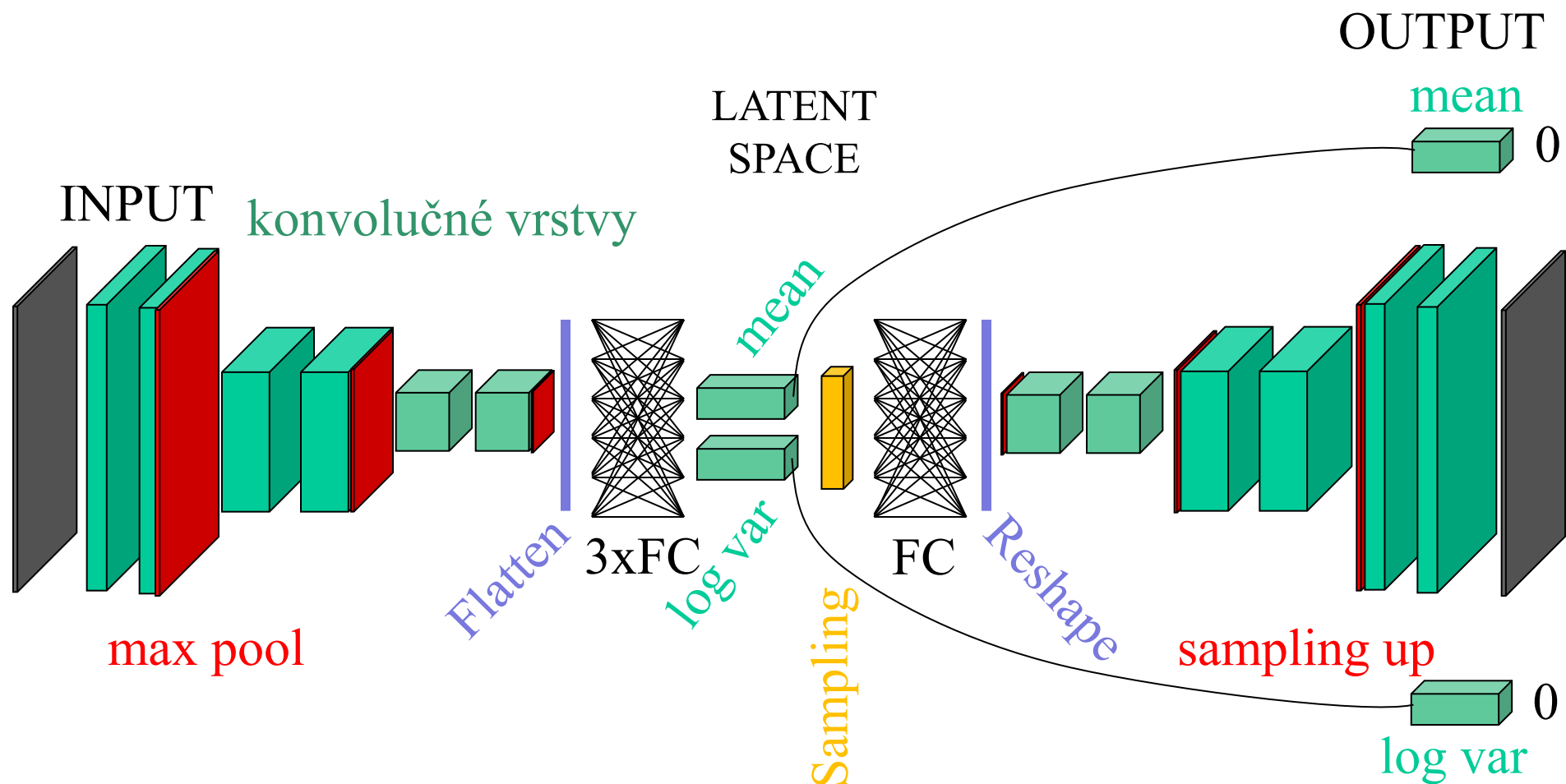
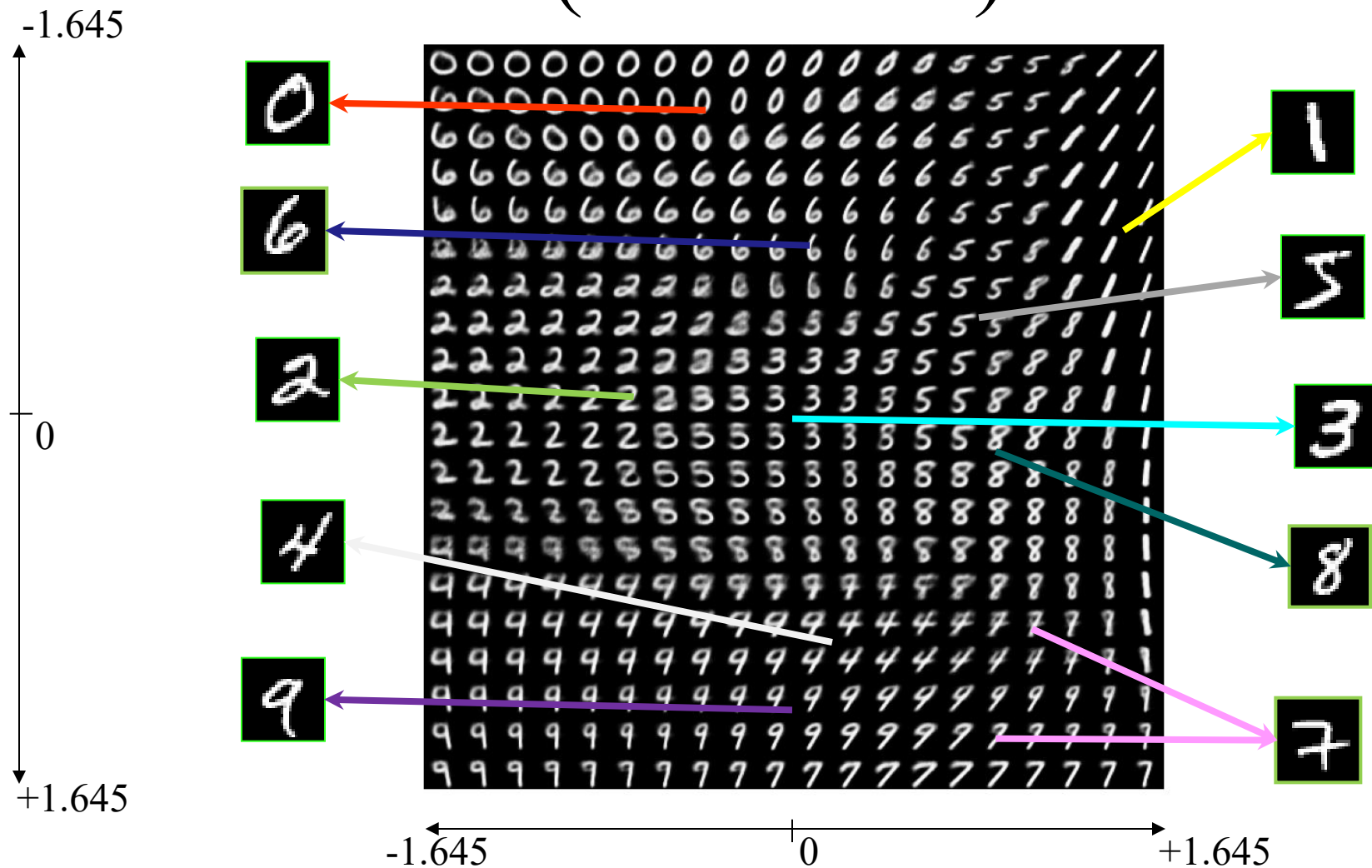
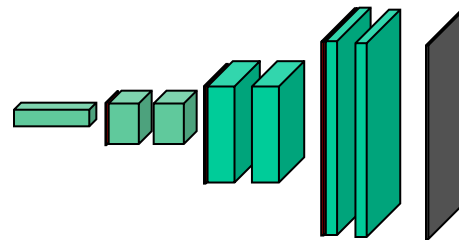
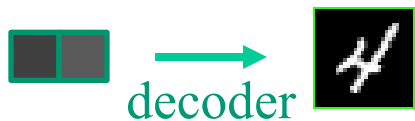

Variational autoencoder

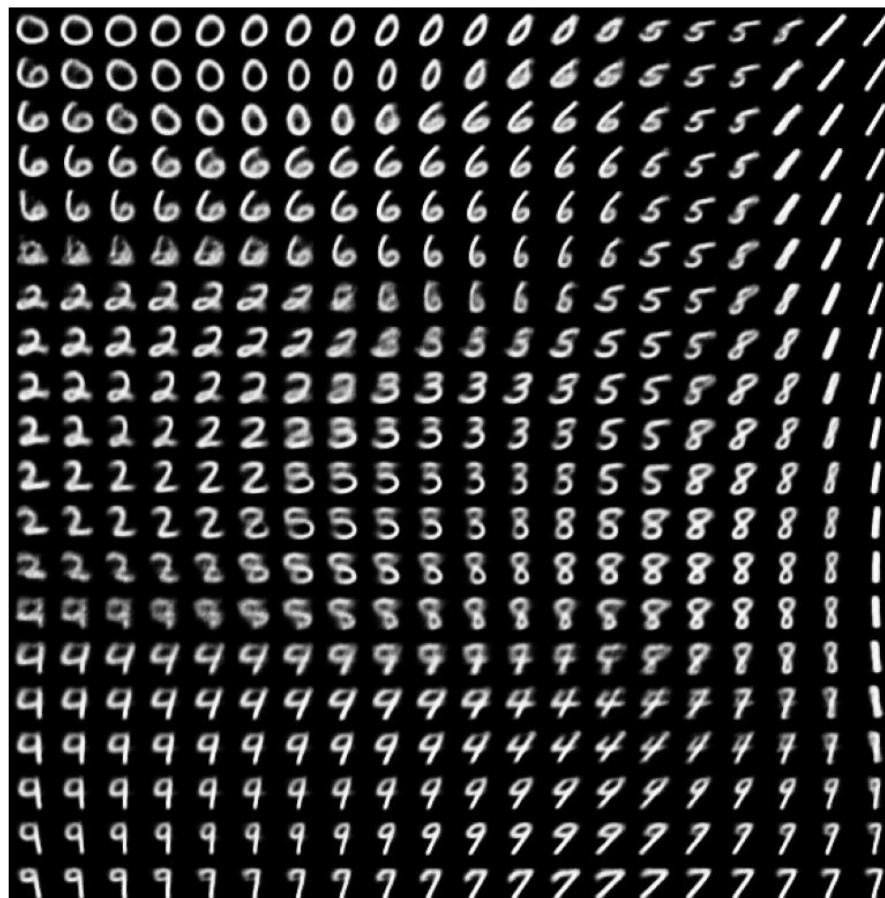

Decoder (Generator)

CNN

vnútro hyperkocky

Podobnosť: euklidovská vzdialenosť

Euklidovská podobnosť

vektor (u_1, u_2, \dots, u_N) má **veľkosť**

$$|u| = \sqrt{(u_1^2 + u_2^2 + \dots + u_N^2)}$$

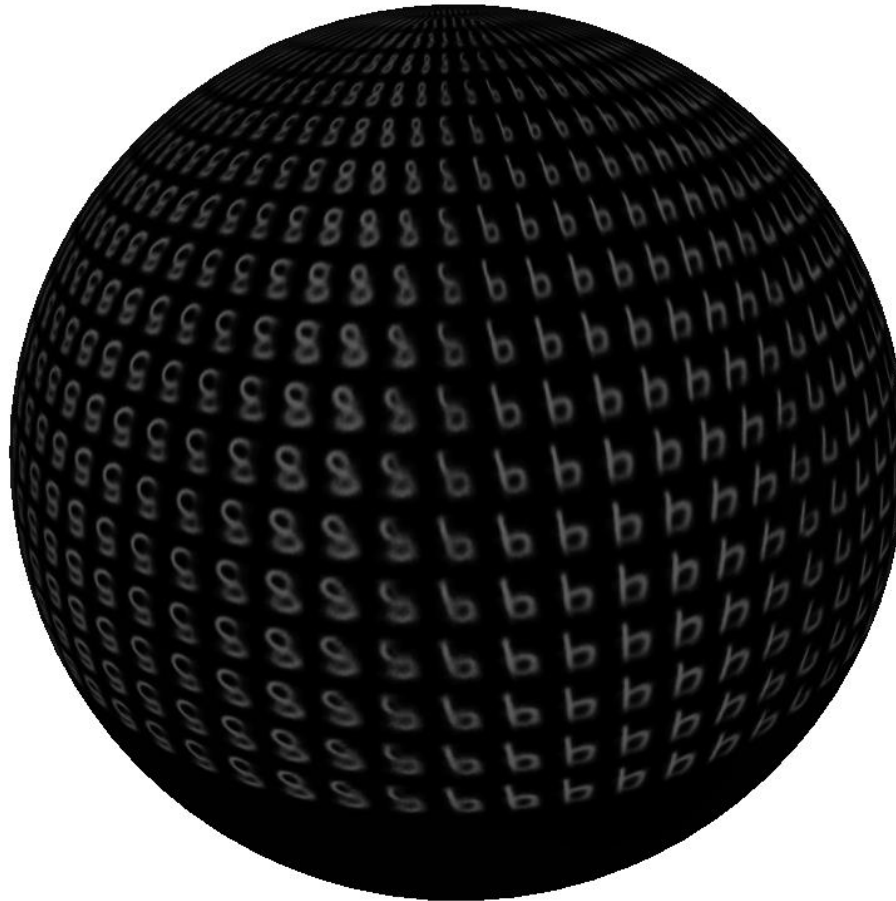
(odmocnina súčtu druhých mocnín koordinátov)

dva vektory (u_1, u_2, \dots, u_N) a (v_1, v_2, \dots, v_N) majú

podobnosť $|u - v|$

Transformery

Povrch hypergul'e

podobne
Zemi aj tu
sú pohoria a
priekopy

Podobnosť: cosínusová podobnosť

Kosínusová podobnosť

vektor (u_1, u_2, \dots, u_N) má **veľkosť**

$$|u| = \sqrt{u_1^2 + u_2^2 + \dots + u_N^2}$$

dva vektory (u_1, u_2, \dots, u_N) a (v_1, v_2, \dots, v_N) zvierajú **uhol** ϕ

$$\cos \phi = \frac{u_1 v_1 + u_2 v_2 + \dots + u_N v_N}{|u| |v|}$$

(kosínus uhla je podiel **skalárneho súčinu** koordinátov a súčinu veľkostí vektorov)

$$\cos \phi = 1$$

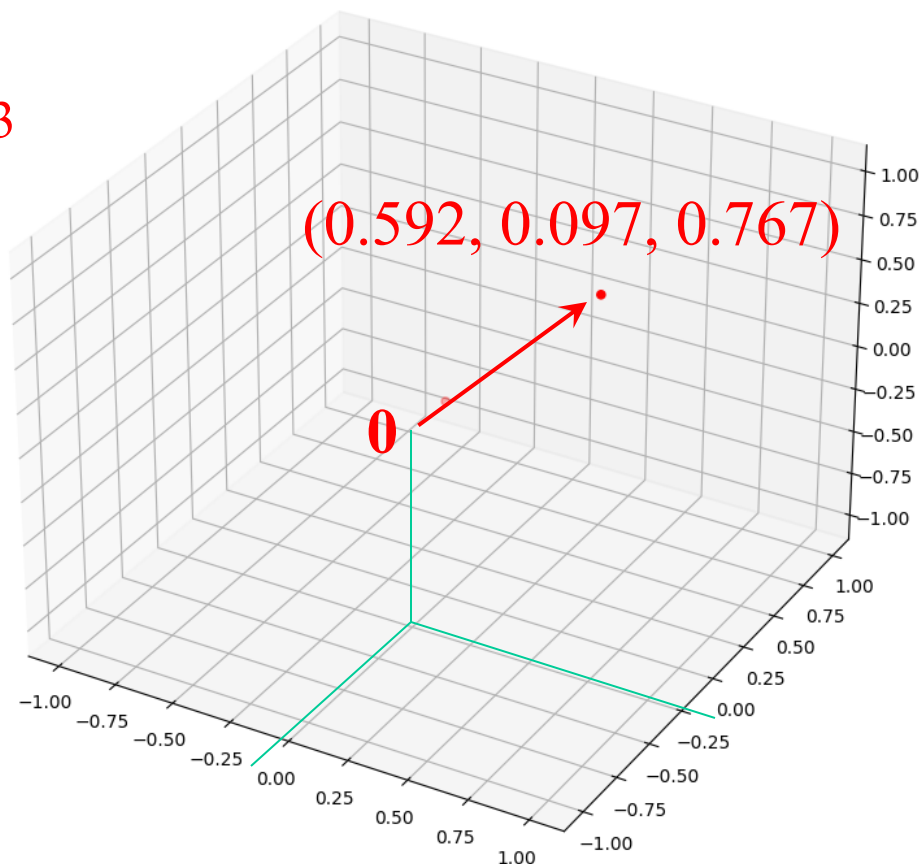
$$\cos \phi = 0$$

$$\cos \phi = -1$$

Embedding (Vnorenie)

$N = 3$

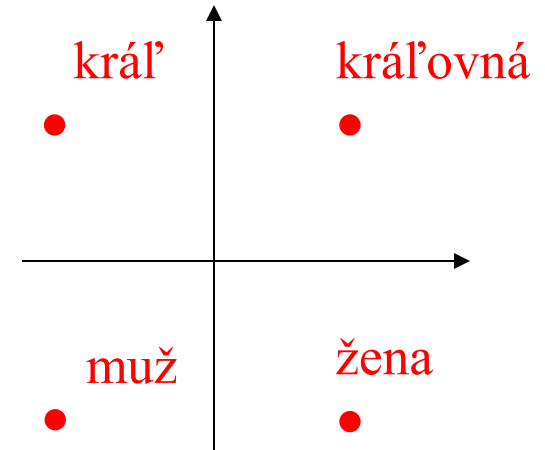

Význam reprezentujeme vektorom (či bodom) v
mnohorozmernom priestore príznakov

Reprezentácia slova vektorom

slovník

kráľ	$(-1,1)$
kráľovná	$(1,1)$
muž	$(-1,-1)$
žena	$(1,-1)$

v slovníku máme 4 slová a každému priradíme vektor dimenzie 2
máme dva príznaky: pohlavie a vládnutie

Aritmetika významov

Kto sa má k žene tak, ako kráľ ku kráľovnej ?

Riešime rovnicu:

$$x - \text{žena} = \text{kráľ} - \text{kráľovná}$$

$$x - (1, -1) = (-1, 1) - (1, 1)$$

$$x - (1, -1) = (-2, 0)$$

$$x = (-2, 0) + (1, -1)$$

$$x = (-1, -1)$$

$$x = \text{muž}$$

slovník

kráľ	$(-1, 1)$
kráľovná	$(1, 1)$
muž	$(-1, -1)$
žena	$(1, -1)$

Aritmetika významov

Kto sa má k žene tak, ako kráľ ku kráľovnej ?

Riešime rovnicu:

$$x - \text{žena} = \text{kráľ} - \text{kráľovná}$$

$$x - (1, -1) = (-1, 1) - (1, 1)$$

$$x - (1, -1) = (-2, 0)$$

$$x = (-2, 0) + (1, -1)$$

$$x = (-1, -1)$$

$$x = \text{muž}$$

Embedding (Vnorenie)

slovník

kráľ	(-1,1)
kráľovná	(1,1)
muž	(-1,-1)
žena	(1,-1)

Wipeout (Vynorenie)

Ako nájsť správne hodnoty jednotlivých vektorov automaticky ?

Zoberieme korpus:

V kráľovskom dvore si kráľ s kráľovnou vychutnávali plesy a hudobné predstavenia. Muž a žena, ktorí boli oddaní manželským záväzkom, sa stali kráľom a kráľovnou v ich vlastnej domácnosti. Na námestí sa stretol muž so ženou a spolu snívali o tom, že by mohli byť kráľom a kráľovnou svojej vlastnej krajiny. Kráľ so svojou kráľovnou prechádzali rozkvitnutým záhradným labyrintom, objímajúc sa pod každým rozkvitnutým stromom. Muž sa rozhodol, že chce byť kráľom svojho osudu, a žena ho podporovala, aby sa stala jeho vernou kráľovnou. Na večernom bankete si kráľ so svojou kráľovnou vymieňali nežné pohľady a tajné úsmevy. V dedine si obyvatelia vybrali muža a ženu, aby sa stali kráľom a kráľovnou na miestnom jarmoku. Kráľovná pozvala mladú ženu do svojho paláca a pomohla jej pripraviť sa na večernú hostinu s kráľom. Muž a jeho milovaná žena spolu snívali o kráľovských príbehoch, ktoré by mohli prežiť. Na slávnostnom obrade bola mladá žena korunovaná za kráľovnú a jej muž sa stal kráľom. ...

a spočítame ako často sa jedno slovo vyskytuje v kontexte druhého (t.j. v texte maximálne tri slová pred ním alebo za ním)

Ako nájsť správne hodnoty jednotlivých vektorov automaticky ?

Dostaneme tabuľku početností
a v ideálnom prípade dostaneme:

	kráľ	kráľovná	muž	žena
kráľ	44	22	22	0
kráľovná	22	44	0	22
muž	22	0	44	22
žena	0	22	22	44

Ako nájsť správne hodnoty jednotlivých vektorov automaticky ?

Dostaneme tabuľku početností, ktorú môžeme znormalizovať a v ideálnom prípade dostaneme:

	kráľ	kráľovná	muž	žena
kráľ	1	0.5	0.5	0
kráľovná	0.5	1	0	0.5
muž	0.5	0	1	0.5
žena	0	0.5	0.5	1

Ako nájsť správne hodnoty jednotlivých vektorov automaticky ?

Dostaneme tabuľku početností, ktorú môžeme znormalizovať a v ideálnom prípade dostaneme:

	kráľ	kráľovná	muž	žena
kráľ	1	0.5	0.5	0
kráľovná	0.5	1	0	0.5
muž	0.5	0	1	0.5
žena	0	0.5	0.5	1

<i>slovník</i>	
kráľ	(1,0.5,0.5,0)
kráľovná	(0.5,1,0,0.5)
muž	(0.5,0,1,0.5)
žena	(0,0.5,0.5,1)

a opäť tu platí:

$$\text{muž} - \text{žena} = \text{kráľ} - \text{kráľovná}$$

$$(0.5, 0, 1, 0.5) - (0, 0.5, 0.5, 1) = (1, 0.5, 0.5, 0) - (0.5, 1, 0, 0.5)$$

$$(0.5, -0.5, 0.5, -0.5) = (0.5, -0.5, 0.5, -0.5)$$

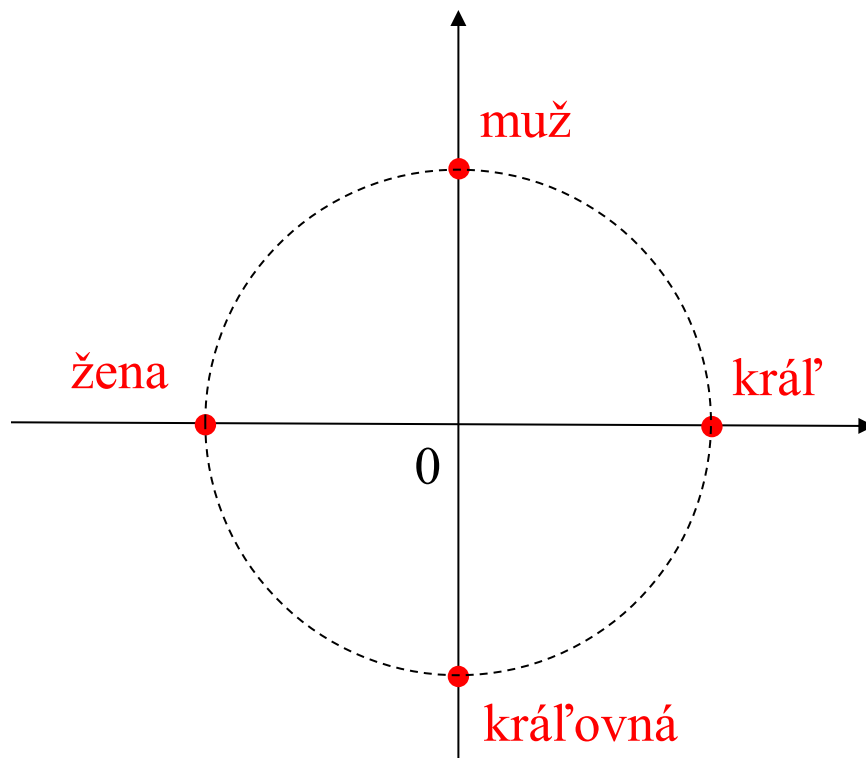
Je možné z automatického slovníka získať podobný tomu ručne urobenému?

Napodiv, odpoveď je kladná. Dokážeme to metódou lineárnej algebry zvanou PCA (Principal Component Analysis), keď jej dáme zredukovať dimenziu automatického slovníka (4) na 2

kráľ	$(1, 0.5, 0.5, 0)$
kráľovná	$(0.5, 1, 0, 0.5)$
muž	$(0.5, 0, 1, 0.5)$
žena	$(0, 0.5, 0.5, 1)$

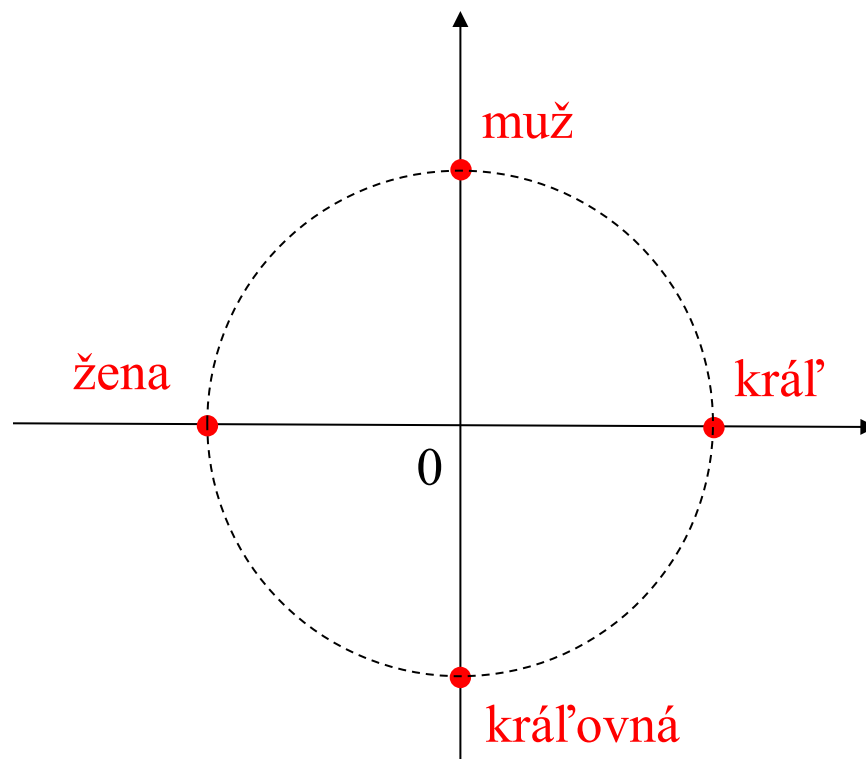
kráľ	$(0.707, 0)$
kráľovná	$(0, -0.707)$
muž	$(0, 0.707)$
žena	$(-0.707, 0)$

Kosínusová podobnosť

muž je teraz podobnejší **kráľovi** ($\cos 90^\circ = 0$) viac než **kráľovnej** ($\cos 180^\circ = -1$) a najpodobnejší sebe ($\cos 0^\circ = 1$)

*(to je vďaka tomu, že PCA
dáta vycentruje, t.j.
priemer je v nule a v tomto
prípade aj otočí o 45°)*

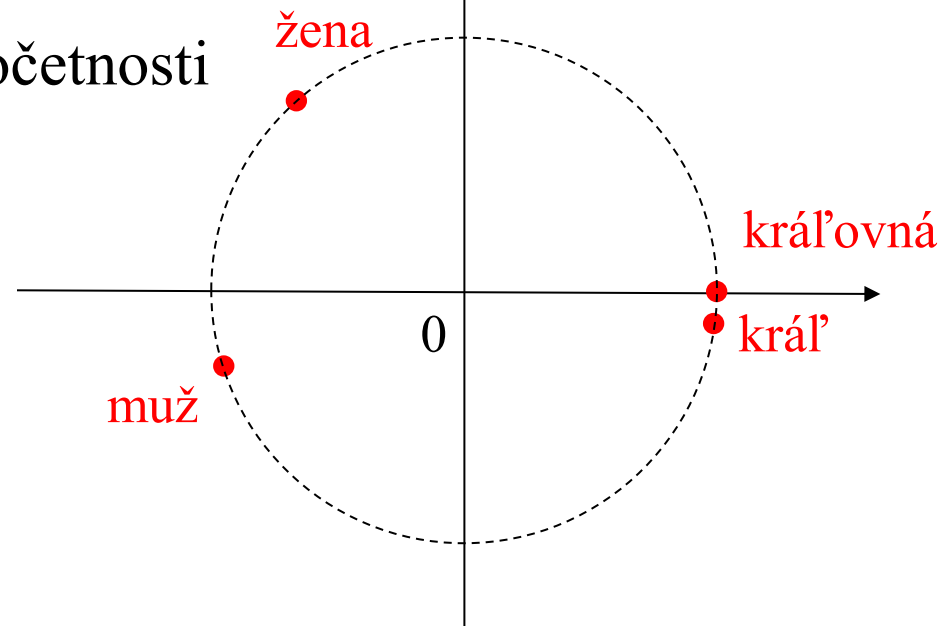

Čo by sa stalo keby početnosti v korpuse neboli optimálne?

	kráľ	kráľovná	muž	žena
kráľ	44	18	12	5
kráľovná	18	32	3	24
muž	12	3	440	220
žena	5	24	220	260

aplikujeme PCA priamo na početnosti
a normalizujeme, dostaneme:

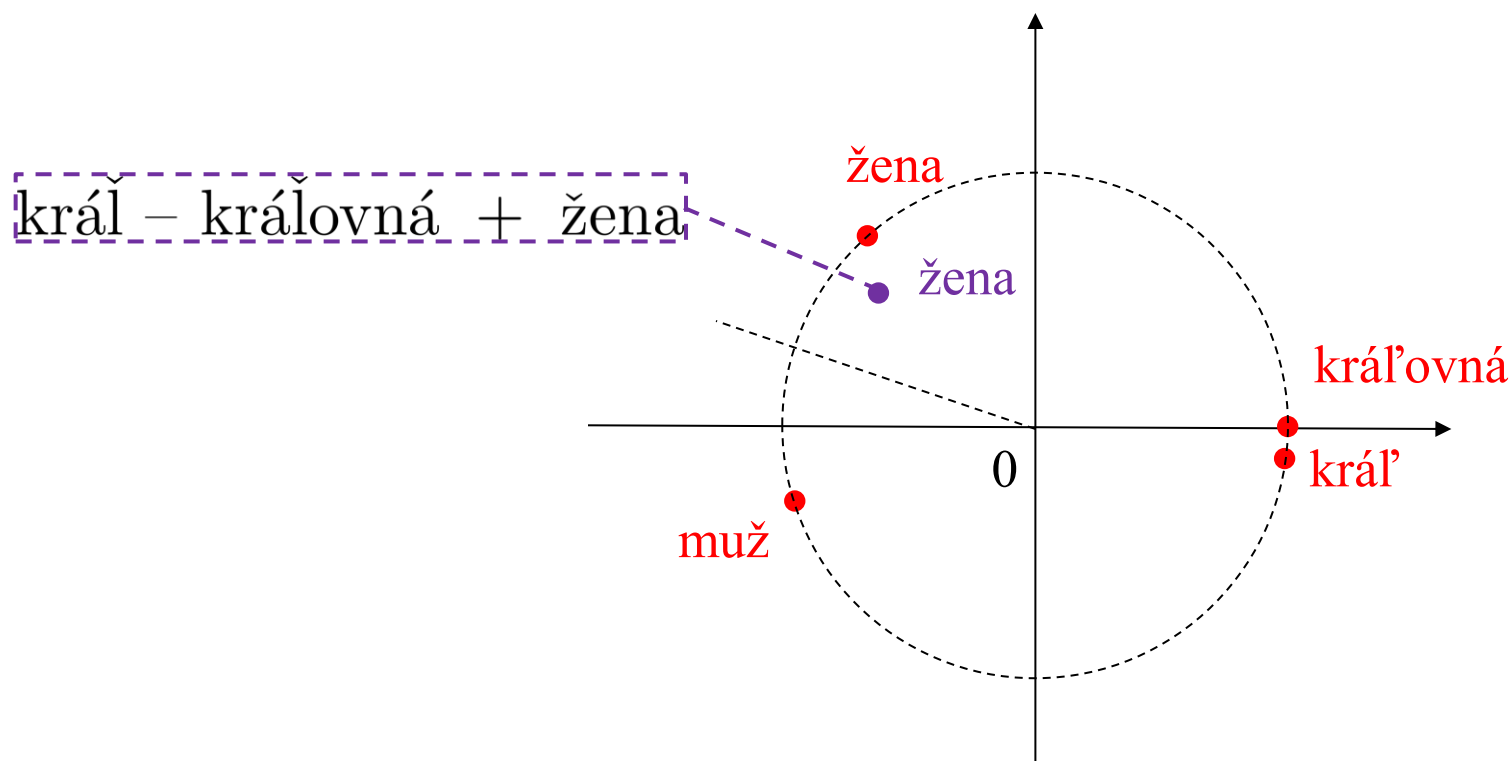
kráľ	(0.99, -0.14)
kráľovná	(1.00, 0.00)
muž	(-0.98, -0.2)
žena	(-0.78, 0.63)

Proporcie máme dobré, ale aritmetika už nefunguje

Kto sa má k žene tak, ako kráľ ku kráľovnej ?

Aritmetika odpovie: žena

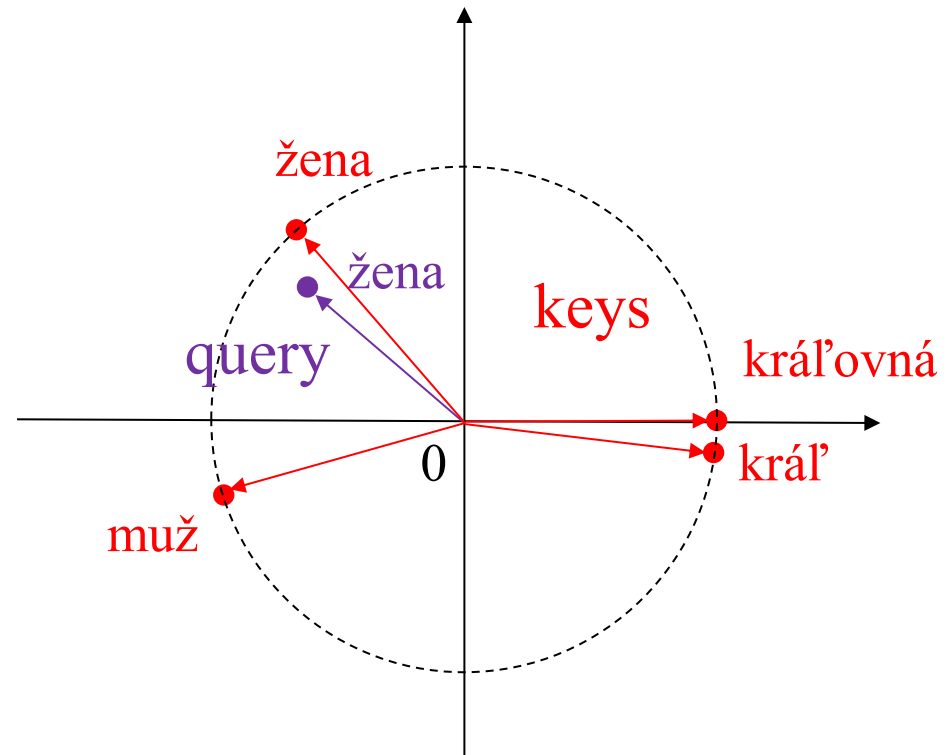
Wipeout (Vynorenie)

Výstupný embedding

Nepovie teda presne „žena“, len približne

Ako spočítame ku
ktorému zo vzorov je
výsledok najbližšie?

Hľadáme maximum
skalárneho súčinu **query**
so všetkými **keys**

Wipeout (Vynorenie)

Výstupný embedding

Máme keys $K = \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \\ \dots \\ k_l \end{pmatrix}$ a query q

qK^T je vektor skalárnych súčinov q s k_i

Hľadáme teda $\arg \max_i qK^T$

Pokiaľ chceme pravdepodobnosti $\text{softmax}(qK^T)$
pre každú kategóriu:

Implementácia Wipeout-u

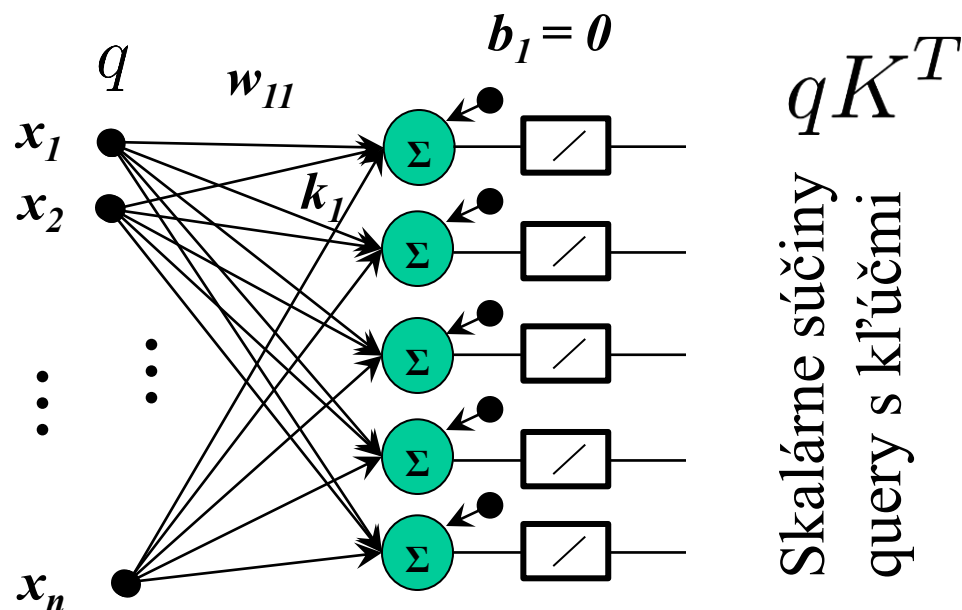
Počet vstupov x_i
= dimenzia priestoru

Počet neurónov
= počet kľúčov

Kľúče sú váhy
 $k_j = w_{1j}, w_{2j}, \dots$

Biasy sú nulové

Aktivácia lineárna

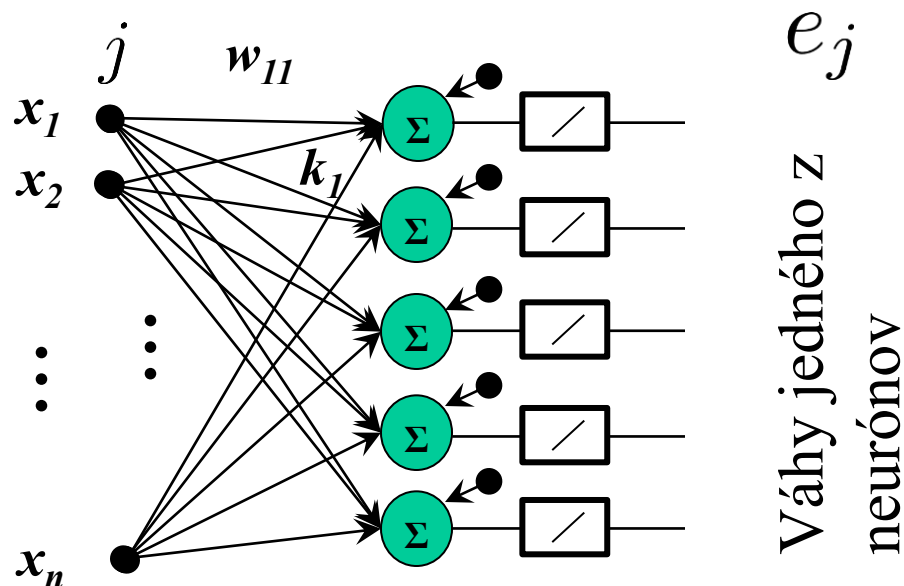

Implementácia Embedding-u

Vstupom je index j
= token id

Počet neurónov
= počet tokenov

Embedingy sú váhy
 $e_j = w_{1j}, w_{2j}, \dots$

Text

Implementácia Embedding-u

Vstupom sú farby pixelov

$x = \text{flatten}(\text{Patch})$

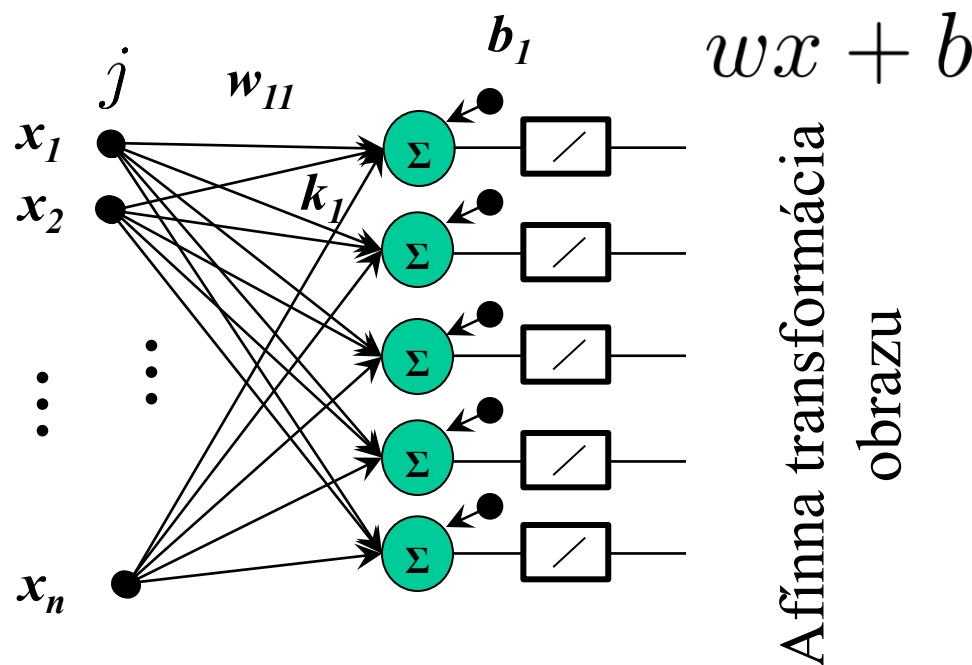
Patch $C \times H \times W$

$3 \times 8 \times 8 \dots 3 \times 32 \times 32$

Počet neurónov je
dimenziou priestoru

embeddingov

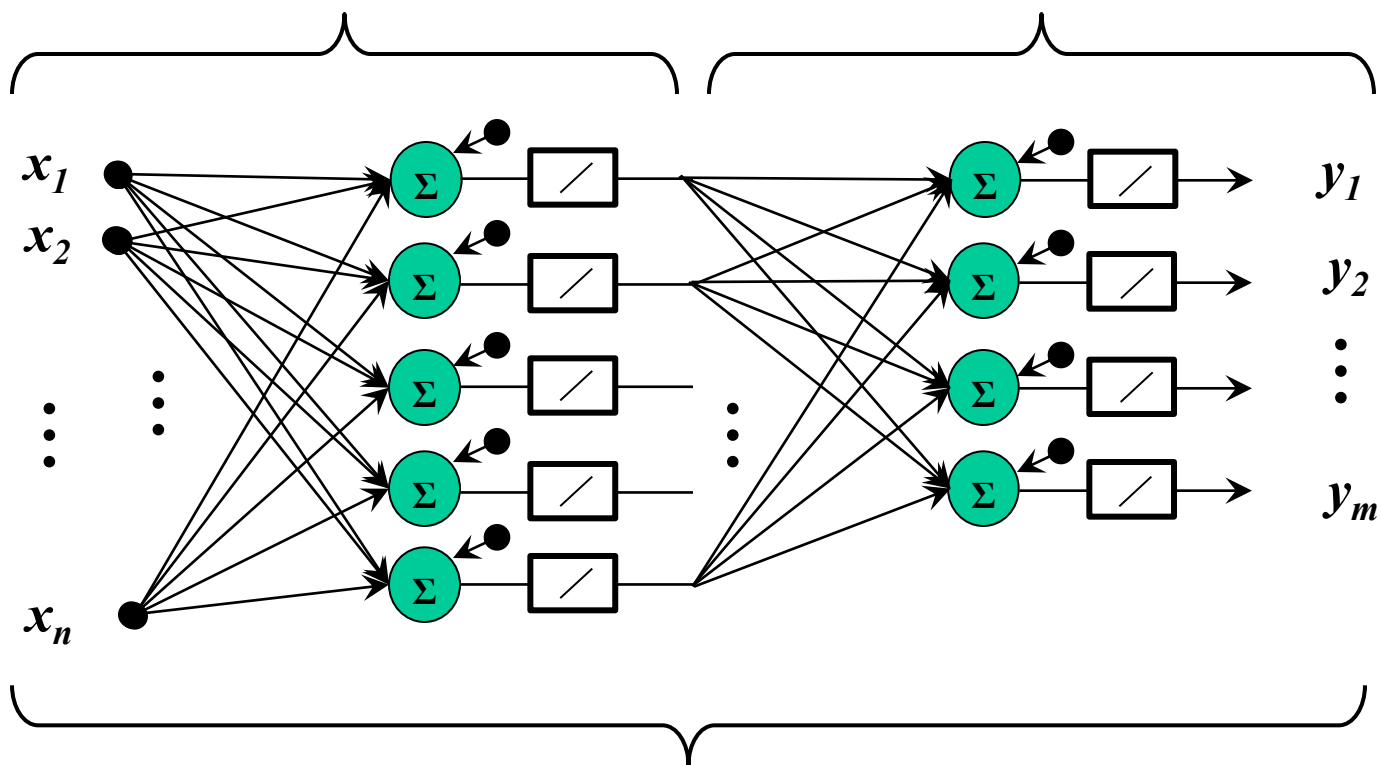
$384 \dots 12288$

Obraz

Embedding

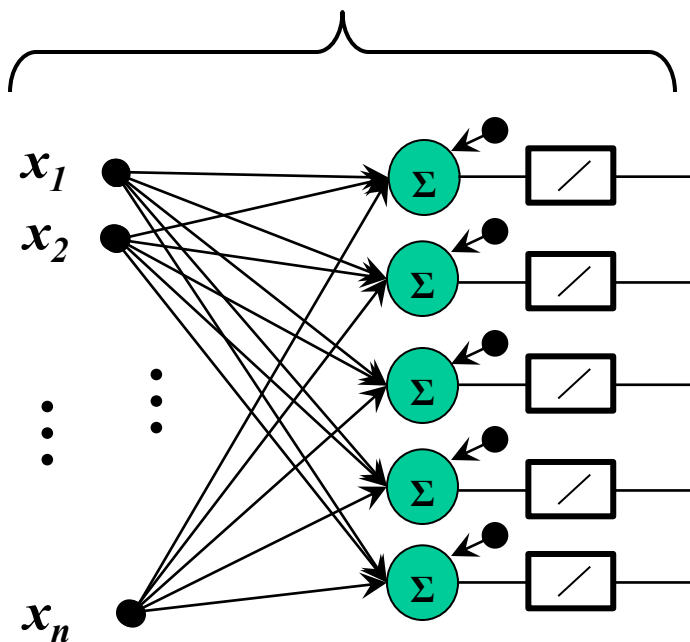
Wipeout

Perceptron

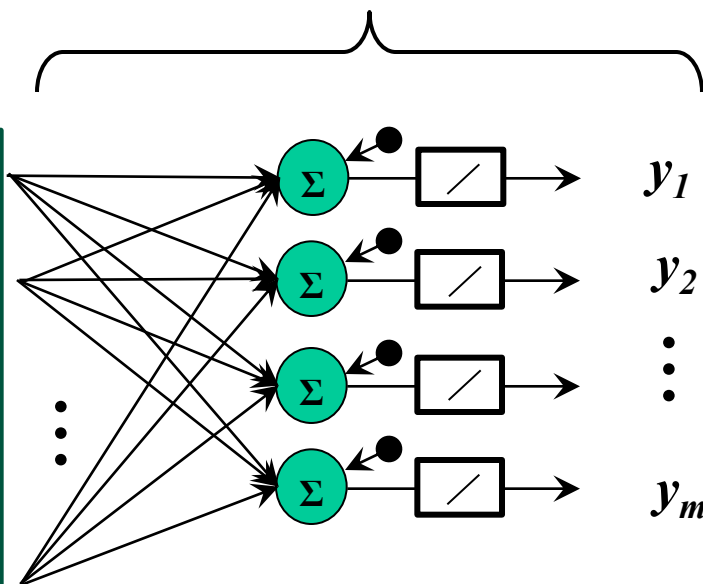
Obraz

Embedding

Layer
norm

Wipeout

Obraz

Layer Normalization

$$\text{LayerNorm}(x) = \gamma \frac{x - \mu}{\sqrt{\frac{1}{d} \sum_{i=1}^d (x_i - \mu)^2 + \epsilon}} + \beta$$
$$\mu = \frac{1}{d} \sum_{i=1}^d x_i$$

Pre jeden vstup je x výstupom z nejakej vrstvy

Z týchto výstupov odčítame priemer

Zrátame smerodajnú odchýlku a vydelíme ňou všetky príznaky

Pritom sa pre každý príznak zvlášť učíme škálu γ a biás β

(počet trénovateľných parametrov je 2 x dimenzia)

LN zabezpečuje, že príznaky budú mať zhruba rovnakú veľkosť

RMS Norm

Root Mean Square Normalization

$$\text{RMSNorm}(x) = \gamma \frac{x}{\sqrt{\frac{1}{d} \sum_{i=1}^d x_i^2 + \epsilon}}$$

Pre jeden vstup je x výstupom z nejakej vrstvy

Zrátame smerodajnú odchýlku a vydelíme ňou všetky príznaky

Pritom sa pre každý príznak zvlášť učíme škálu β

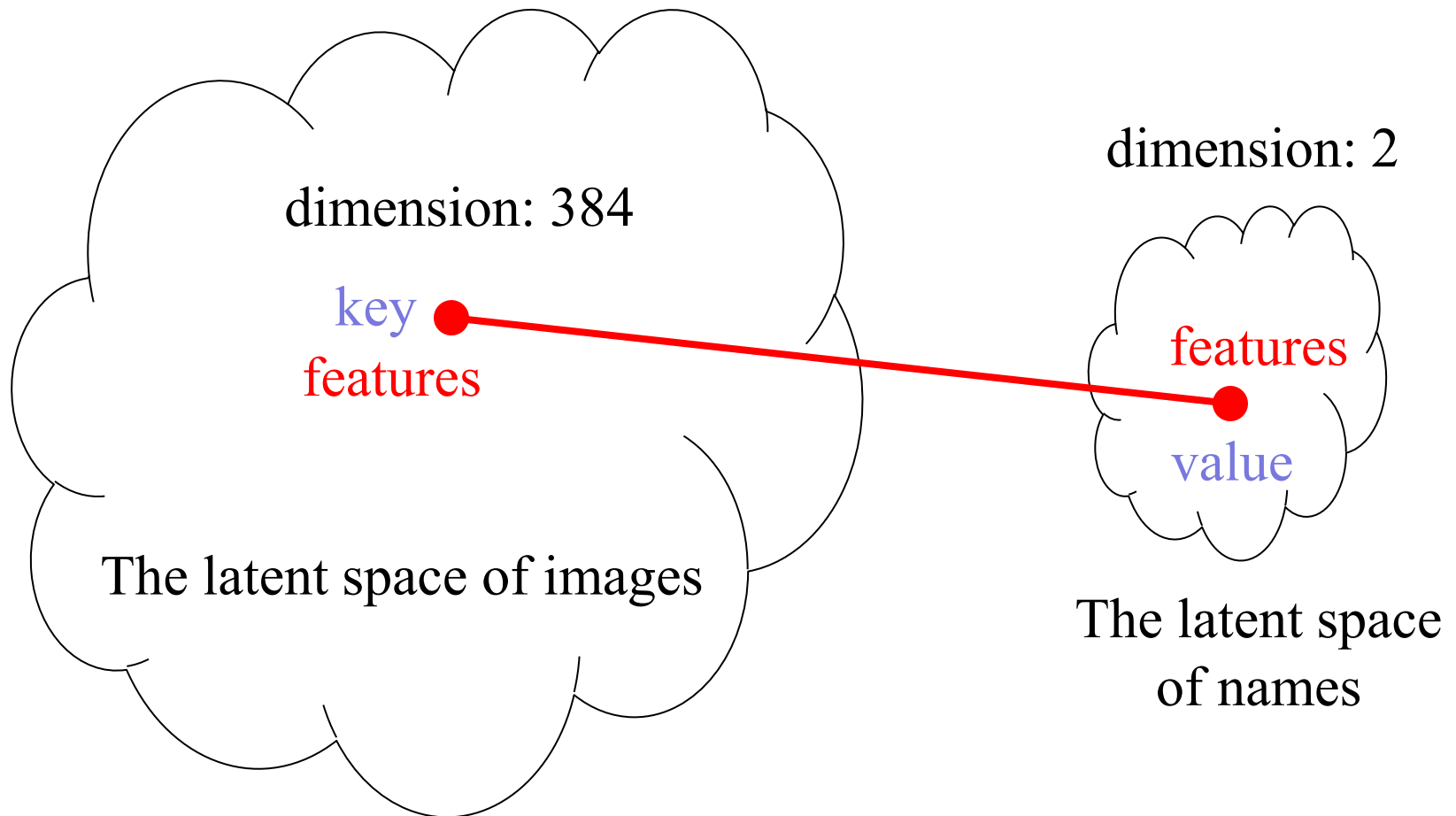
(počet trénovateľných parametrov je rovný dimenzii)

RMS Norm zabezpečuje, že príznaky budú mať zhruba rovnakú veľkosť a budú vycentrované (nemáme biásy)

RMS Norm je rýchlejšia než LN

Associating

unlike the space of images, the latent space of the image features is continuous and fluent

we collect a list of the key-value pairs

Associating via Attention

1x384

```
[[ 0.37  2.63  0.7   0.66 -0.25 -2.94 -1.57  3.66 -1.14  2.21
 -2.61  6.49  3.55 -3.92 -1.89 12.06 -4.2   1.16  5.12 -2.41
  3.24 -3.82  0.14  5.06 -2.52 10.69 -1.63  1.73 -0.41  1.6
  0.02  0.11  0.33 -0.84 -2.36 -2.96 -4.43  1.32 -1.57  0.03
  2.32  3.31  1.93  1.46 -0.84 14.62 -0.1   0.49 -3.44  1.89
 -0.53  1.04 -2.   1.58 -3.18  0.46 -5.31  1.68  2.17 -4.7
  0.82 -1.25 -0.17 -5.52  1.06  5.82 -2.36 -1.86 -2.2  -1.93
 -5.48 -2.73 -2.02 -0.53 14.55 -4.19  5.7   -2.02  1.1 -10.93
 -0.3  -1.8   0.97  0.63 -4.91 -1.63 -0.21 -5.03 -3.25  7.83
 -4.9  -1.59 -1.32  1.73 -7.65  0.78  3.06 -2.85 -0.43  4.66
  5.16  2.61  5.53  0.82  0.05  3.62 -1.28  0.7   1.87 -1.19
 -8.28  2.16  0.5  -1.17  1.74  2.08 -4.38  6.68  5.02  6.27
 -3.14 12.75 -16.36 -1.21  7.25 -1.63  1.71 -5.21  6.9   1.98
 -1.75  2.8  -3.03  1.3   7.8   3.06 -4.18 -4.35 -12.24 -0.08
 -3.5   2.51 -0.19 -3.81 -4.18  7.67 -2.84  1.41  0.87 -3.27
  0.16 -0.09  1.73 -2.23 -9.82 -2.58 -3.4  -4.08  0.56 -2.48
 -5.39  4.59  0.72  3.32  3.29 -3.6  -0.13  4.65 -5.15 -5.24
 -2.32  5.93  0.89  2.02 -3.25 -1.98 -0.64  4.24  8.09 -5.61
 -3.6  -0.18 -5.54  0.6  -3.88 -5.02  2.02 -1.16  1.77  2.58
 -1.25  0.32 -4.24  3.61 -0.5  -2.89  1.52  7.71 -2.9  10.41
 -3.12 -5.3   4.03  2.   -5.6  -2.29  7.02  3.53  2.36 -2.59
  1.41  5.   2.18 -2.36  3.39  5.55  4.47  1.59  4.22  0.68
  1.92 -0.12 -3.52 -2.86  1.18 -1.92  9.13 -1.04  0.71  3.39
 -5.35 -1.52 -3.46  4.2  -0.22 -0.17  5.58  1.04 -5.02  0.95
 -0.57  4.32 -2.39  2.71 -1.65 -1.62  3.19 -1.44  0.61  2.51
 -2.11  2.93 -0.2 -13.94 -3.31 -5.4   6.45 -3.6   4.73 -2.23
 -1.02  0.57 -1.45  0.89 -3.3  -0.41  2.56 -15.4 -3.78 -6.35
  1.45  9.59 -3.38  6.18 -6.55  4.05 -2.75  3.43 -6.72 -7.45
  6.67 -7.03 -1.58  6.16 -0.84 -0.22  2.63 -2.92 -6.13 -4.14
  1.31 -2.06  1.31  0.02  1.42  1.36 -2.95  7.2  -10.27  1.29
  1.42  1.56  5.59  4.71 -3.84 -0.   2.94 -4.96 -1.7  -0.57
  6.49  4.24  3.33  4.18  0.52  2.82 -3.45 -6.27  1.52 -3.25
 -3.31  4.92  4.1   2.47 -0.99  9.92  2.36 -7.38  3.18  0.93
 -0.37  3.08 -2.4  -0.33 -2.97  5.68  1.38 -10.75  1.02  4.69
  4.61 -4.56  4.14 -4.58  0.44 -6.04 -6.2  -3.05 -3.61 -1.19
 -0.05  1.59  1.01  1.36 -1.4   4.09  4.56  6.13 -1.64 -0.25
 -1.57 -2.04  0.74 -6.78 -3.18  0.09 -0.53  6.95  5.38  4.57
  1.83 -2.76  0.59 -3.79  4.85 -4.15  1.11 -3.35  0.87 -4.42
 -1.34  4.35  7.02 -1.62]]
```

key

Somehow, we must use the collected key-value pairs to calculate a proper response when we get an unassociated query.

1x2

←→ `array([[0.64, -0.32]])`

value

We roughly mix the query from the available keys and create the output as an analog mixture of the corresponding values.

Attention

Máme l kľúčov dimenzie n a l hodnôt dimenzie m

$$K = \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \\ \dots \\ k_l \end{pmatrix} \quad V = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ \dots \\ v_l \end{pmatrix}$$

Pre vstupný dotaz q , snažíme sa namiešať z kľúčov K jeho nejakú projekciu do podpriestoru kľúčov:

$$proj_K(q) = cK \quad \text{kde} \quad c = softmax\left(\frac{qK^T}{d}\right)$$

Výstupom bude analogická miešanina zodpovedajúcich hodnôt V

$$A(q, K, V) = softmax\left(\frac{qK^T}{d}\right) V$$

Pre vhodný škálovací faktor d

(pri menšom d , namiešavame viac z kľúčov podobných dotazu)

Attention

Máme l kľúčov dimenzie n a l hodnôt dimenzie m

$$K = \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \\ \dots \\ k_l \end{pmatrix} \quad V = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ \dots \\ v_l \end{pmatrix}$$

Pre vstupný dotaz q , snažíme sa namiešať z kľúčov K jeho nejakú projekciu do podpriestoru kľúčov: kosínusová podobnosť

softmax čokoľvek premení na vektor pravdepodobností (kosínusová podobnosť)

$$proj_K(q) = cK \quad \text{kde} \quad c = softmax\left(\frac{qK^T}{d}\right)$$

softmax vráti koeficienty miešania kľúčov

Výstupom bude analogická miešanina zodpovedajúcich hodnôt V

$$A(q, K, V) = softmax\left(\frac{qK^T}{d}\right) V$$

Pre vhodný škálovací faktor d = odmocnina z dimenzie kľúčov
(pri menšom d , namiešavame viac z kľúčov podobných dotazu)

Attention

Pokiaľ je kľúčov menej ako je dimenzia priestoru, generujú v ňom podpriestor. Keď dotaz(query) q neleží v tomto podpriestore, attention dáva preň rovnakú odozvu ako pre jeho kolmý priemet do tohto podpriestoru.

$$A(q, K, V) = A(\text{proj}_K^{\text{ort}}(q), K, V)$$

Vyplýva to z toho, že skalárny súčin vektora s vektorom generujúcim určitý podpriestor je rovnaký ako skalárny súčin jeho priemetu do tohto podpriestoru

$$\text{proj}_K^{\text{ort}}(q)k_i = qk_i$$

pre $k_i \in K$

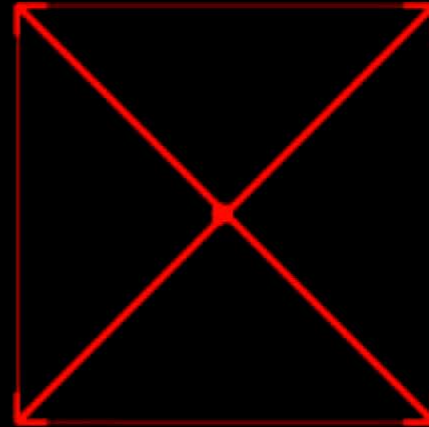
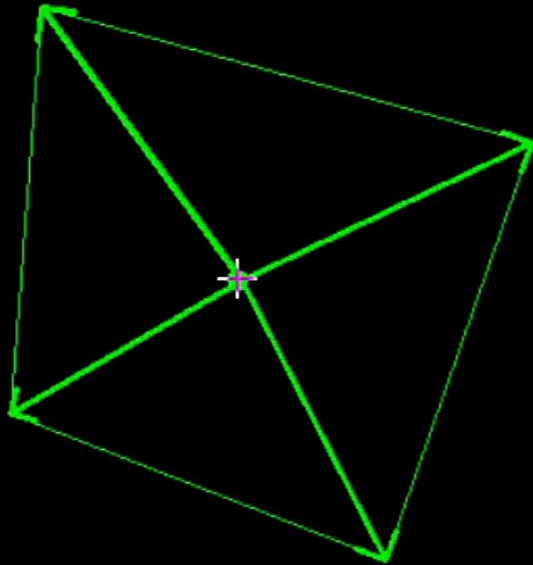
Týmto spôsobom attention generalizuje. Abstrahuje od určitých príznakov, napríklad od tých ktoré majú všetky kľúče rovnaké

Scaling factor

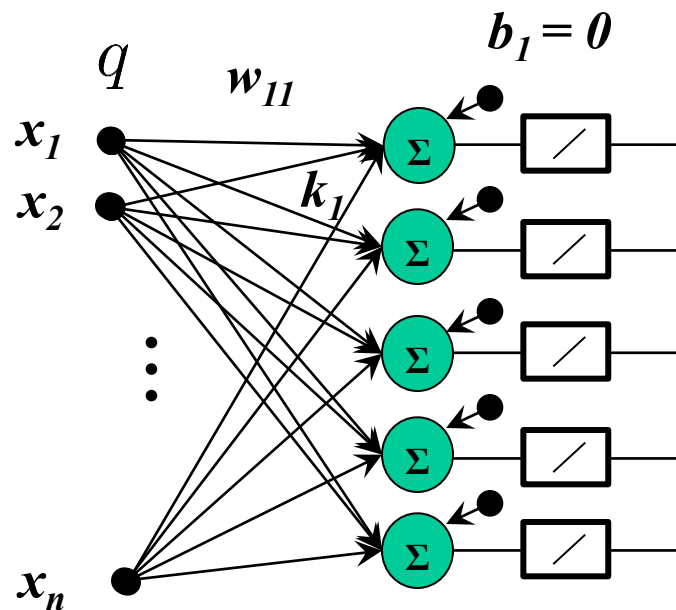
$$1/n^2$$

$$\sqrt{n}$$

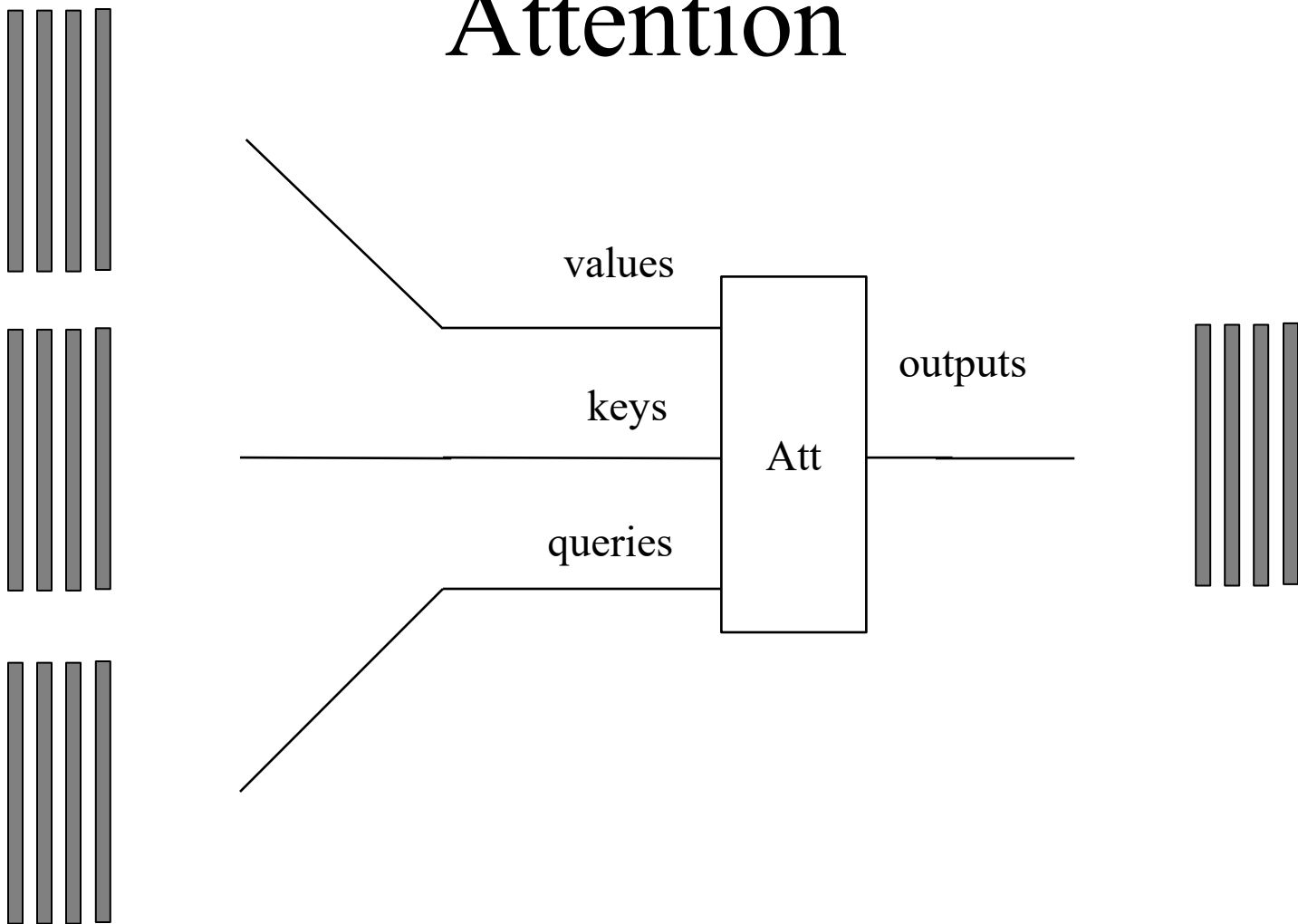
scaling factor: 10

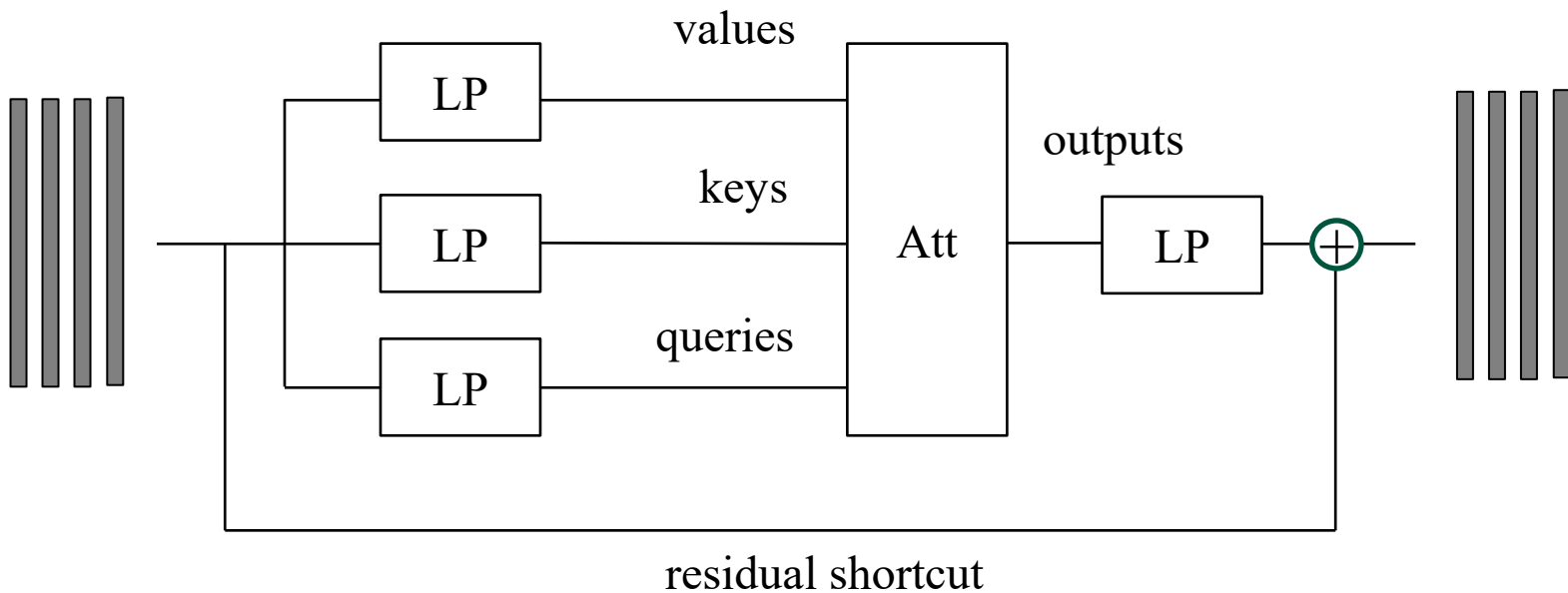
Linear projection

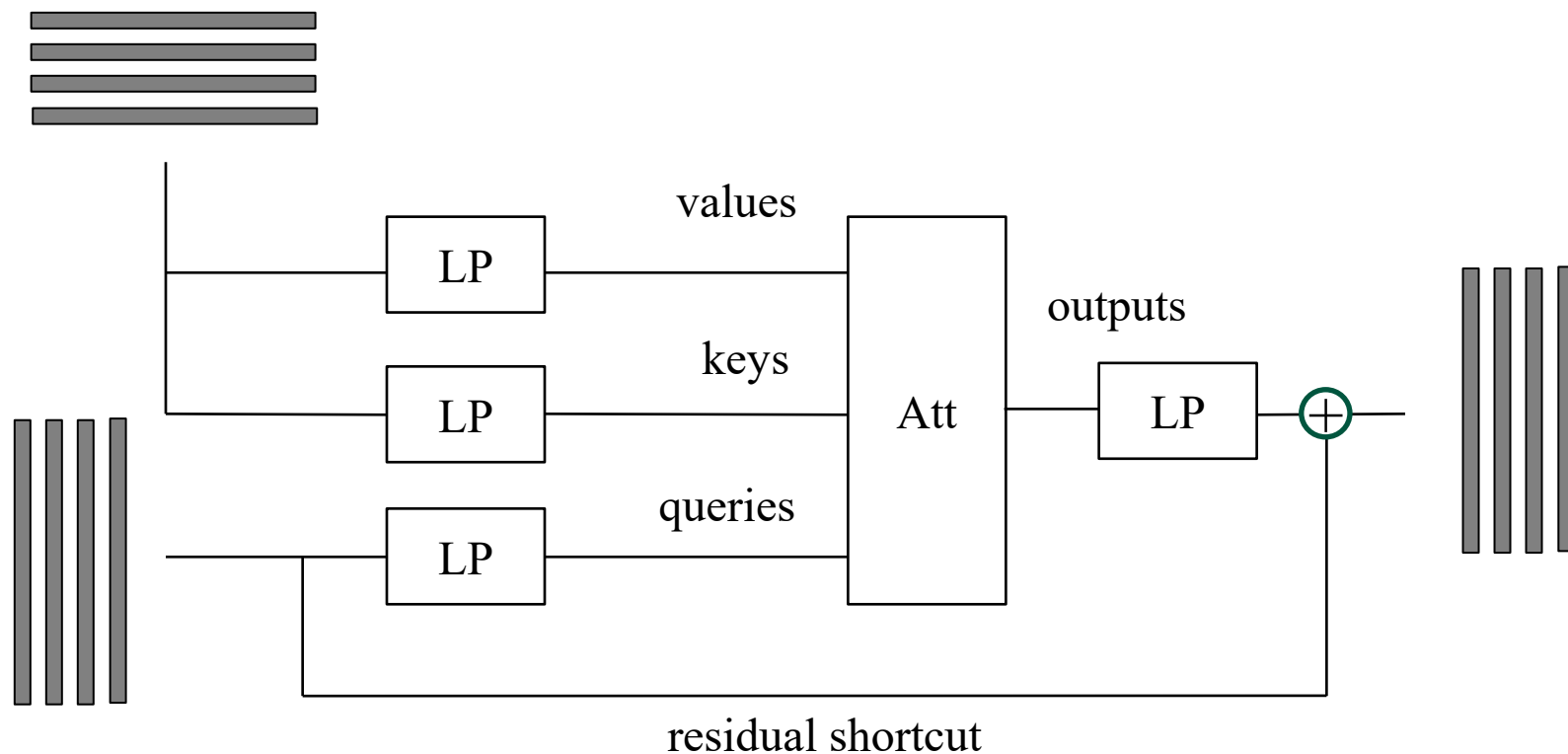
Attention

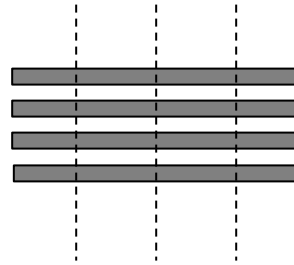
Residual Self-attention

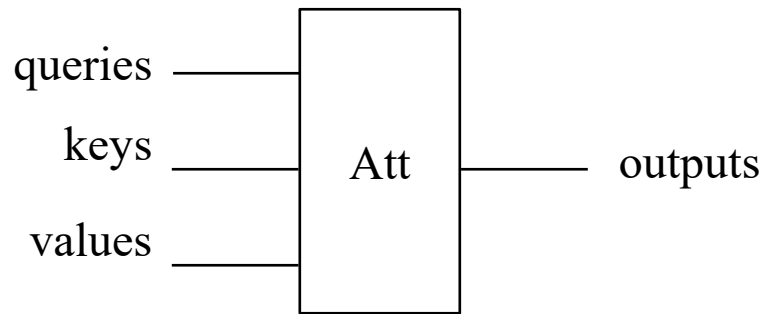
Residual Cross-attention

Multihead attention

Teplota

$$Att(Q, K, V) = \text{softmax} \left(\frac{QK^T}{t\sqrt{d}} \right) V$$

teplota

dimenzia